

## Τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών, το να κυβερνάς ανθρώπους

[Ορθοδοξία](#) / [Ποιμαντική](#)

[Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός](#)



**Ο τρόπος με τον οποίο ο άγιος Γρηγόριος Θεολόγος ορίζει το έργο του ποιμένα είναι επίσης ενδεικτικός της υψηλής αποστολής του και των ποικίλων προσόντων που πρέπει απαραίτητα να κοσμούν την προσωπικότητα του. Το έργο αυτό είναι « τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών, το να κυβερνάς ανθρώπους, οι οποίοι, περισσότερο απ' όλα τα ζώα, είναι πολυμήχανοι και μεταξύ τους τόσο διαφορετικοί [54] ».**

Η έκφραση συναισθημάτων ντροπής από τον άγιο για τη χειροτονία ανάξιων κληρικών αποδεικνύει περίτρανα ότι η επιλογή των ποιμένων προϋποθέτει και συνεπάγεται ποιμαντική αυτογνωσία και υπευθυνότητα. Μόνο έτσι μπορούν να καθίστανται φορείς του ιερατικού αξιώματος αυτοί που πραγματικά το αξίζουν. « Ντράπηκα, γράφει ο άγιος, για λογαριασμό των άλλων, όσοι χωρίς να είναι καλύτεροι από το πλήθος - αλλά ενώ, ακόμη τρομερότερο, είναι και πολύ χειρότεροι - μέ χέρια ακάθαρτα, άνιπτα, όπως ακριβώς λέγεται, και με αμύητες ψυχές εισάγουν τους εαυτούς των εις τα αγιώτατα· και πριν γίνουν άξιοι αυτοί οι ίδιοι να πλησιάσουν στα ιερά πράγματα, διεκδικούν το άγιο βήμα,

συγκεντρώνονται καί σπρώχνονται γύρω στην Άγία Τράπεζα, νομίζοντας το ιερατικό αξίωμα όχι τύπο αρετής, αλλά ευκαιρία βιοπορισμού, όχι υπεύθυνη υπηρεσία αλλά αξίωμα ανεξέλεγκτο [55]».



Ο άγιος Ισίδωρος Πηλουσιώτης σε σχετική επιστολή του τονίζει πως ο ιερέας πρέπει να είναι « λυχνάρι, που θέτει ο ίδιος ο Θεός στις λυχνίες της φωτοφόρου Του καθέδρας », προκειμένου να φωτίζει την Εκκλησία και να προσανατολίζει τους πιστούς στον Πατέρα των φώτων [56]. Σε άλλη επιστολή του, αναδεικνύοντας το μέγεθος της ευθύνης του ποιμαντικού έργου, τονίζει τις συνέπειες της εσφαλμένης ποιμαντικής διακονίας του ποιμένα, συγκρινόμενη με ενδεχόμενα ατοπήματα κάποιου μέλους του πληρώματος της Εκκλησίας. Όταν αυτό υποπίπτει σε κάποιο σφάλμα, η αστοχία που προκαλείται ελάχιστα επηρεάζει τα υπόλοιπα μέλη του σώματος της Εκκλησίας, όπως και το σφάλμα ενός ναύτη ελάχιστα επηρεάζει τα υπόλοιπα μέλη του πληρώματος ενός σκάφους. Όταν όμως, ο ποιμένας σφάλει, οι συνέπειες του σφάλματος του αντανakλώνται σε όλους, όπως ακριβώς το μοιραίο λάθος του κυβερνήτη ενός σκάφους προκαλεί όλεθρο σε όλο το σκάφος [57].

Από την άλλη πλευρά, οι ιεροί Κανόνες υπαγορεύουν συγκεκριμένα κωλύματα, τα οποία απαγορεύουν κατηγορηματικά τη χειροτονία ενός υποψήφιου κληρικού. Παραπτώματα της εν γένει προγενέστερης βιοτής του υποψήφιου κληρικού, που

σχετίζονται με την πορνεία, τη μοιχεία, την αρσενοκοιτία, την κτηνοβασία, τον φόνο, τη συνυπευθυνότητα σε άμβλωση, τη μαγεία, τη γοητεία, τη φαρμακεία, την επιορκία, την κλοπή ή τη ληστεία, συνιστούν, κατά τους ιερούς Κανόνες, κάποια από τα σημαντικότερα κωλύματα Ιερωσύνης [58] .

Όλα τα παραπάνω θεμελιώνουν με έναν αδιαμφισβήτητο τρόπο τον πολυδιάστατο ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν τόσο ο μάνατζερ, όσο και ο ποιμένας, στους οργανισμούς που διοικούν. Η πολυπλοκότητα και σημασία των πολύπτυχων καθηκόντων που καλούνται να ασκήσουν και η πολυτάλαντη προσωπικότητα που πρέπει να διαθέτουν για να ανταποκριθούν σ' αυτά, δικαιολογεί τελικά απόλυτα, τη θεσμοθέτηση συγκεκριμένων κριτηρίων και στις δύο περιπτώσεις, προκειμένου να επιλέγονται οι πλέον κατάλληλοι ηγέτες για την ανάληψη των παραπάνω καθηκόντων.

[Διαβάστε ολόκληρη την εργασία εδώ](#)

#### **Παραπομπές:**

**54. « Τω όντι γαρ αύτη μοι φαίνεται τέχνη τις είναι τεχνών και επιστήμη επιστημών άνθρωπον άγειν, το πολυτροπώτατον των ζώων και ποικιλώτατον » : Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγος Β΄, ΡG 35, 425Α.**

**55. « Ησχύνην υπέρ των άλλων, όσοι, μηδέν των πολλών όντες βελτίους, μέγα μεν ούν ει και μη πολλώ χείρους, ανίπτοις χερσίν, ο δη λέγεται, και αμύητοις ψυχαίς τοις αγιωτάτοις εαυτούς επεισάγουσι και πριν άξιοι γενέσθαι προσιέναι τοις ιεροίς μεταποιούνται του βήματος, θλίβονταί τε και ωθούνται περί την αγίαν τράπεζαν ώσπερ ουκ αρετής τύπον, αλλ' αφορμήν βίου την τάξιν ταύτην είναι νομίζοντες, ουδέ λειτουργίαν υπεύθυνον, αλλ' αρχήν ανεξέταστον » : Οπ. παρ. 416 Β .**

**56. « Άπει λύχνον ο Θεός ιερέα, και τίθησιν επί λυχνίας της εαυτού φωτοφόρου καθέδρας, ιν'εξεστράπτη φωτισμόν τη Εκκλησία και δογμάτων και πράξεων σκότους απηλλαγμένων· όπως ορώντες οι λαοί τας ακτίνας της ζωτικής λαμπηδόνας, προς εκείνας ευθύνωνται, και τον Πατέρα των φώτων δοαξάζωσιν. » : Ισιδώρου Πηλουσιώτου, Επιστολών βιβλία πέντε, Ι, ΛΒ΄ Δοσίθεω, 201 C.**

**57. «Ωσπερ εν νηί, όταν μεν ναύτης σφαλείη, βραχείαν την βλάβην τοις συμπλέουσι φέρει, όταν δε ο κυβερνήτης, κοινόν όλεθρον παρασκευάζει, ούτω τα μεν των υπηκόων πταίσματα, ούκ εις το κοινόν τοσοούτον, όσον**

εις αυτούς φέρει την βλάβην· τα δε των ιερωμένων εις πάντας αφικνείται.  
» : Του ιδίου, IV, ΤΚΒ' Τω Αυτώ, 1521 C.

58. π. Κωστόπουλος, Κ. 2010. *Τα κωλύοντα την ιερωσύνη και καθαιρούντα τους κληρικούς παραπτώματα κατά τους ιερούς κανόνες.*  
Αθήνα : Γρηγόρη.

<http://bit.ly/2GqwYHi>